

[Brorsen.]

naar jeg gennemlæser de Udtalelser, som den højtærede Statsminister fremsatte i Foraaret, end at det paa det Tidspunkt ogsaa var Statsministerens Mening, og at det var den dybere Aarsag til, at Landbokommissionen fik et betydeligt Arbejde i hele den afvigte Sommer.

Det er klart — og det er jo indrømmet mere end een Gang fra vor Side —, at Staten ikke i Almindelighed kan gøre et Erhverv rentabelt, men den kan hjælpe til, og det maa den da særlig gøre i en Tid saa abnorm som den, vi nu gennemlever. Den danske Industri faar jo Støtte gennem ret høje Toldsatser, og Valutarestriktionerne gavner den betydeligt, og faktisk er det jo saadan, at Landbruget i mange Tilfælde alene er henvist til at købe hos den danske Industri. Den Konkurrence, man kendte tidligere, er ikke til Stede mere, og derfor mener jeg, at Landmændene med god Grund kan forlange, at der paa anden Maade bliver taget Hensyn til den vanskelige Stilling, hvori de som Følge af Udlandets mange forskellige Restriktioner befinder sig.

Landbruget har gennem de mange Aar arbejdet med Verdensmarkedet for Øje, og det er klart, at naar man lukker af — Afspærringspolitikken fejrer jo Triumfer i denne Tid — for vore Varer, saa maa dette Erhverv komme ud i de største Vanskeligheder. Det, vi altsaa har forsøgt i Landbokommissionen, var at finde paa Foranstaltninger til en almindelig Prishævning af Landbrugets forskellige Produkter indenfor Landets Grænser, og det kunde der jo i høj Grad være Grund til, naar man ser, hvorledes Priserne er dalet fra 1929 til nu.

Jeg læste for en Tid siden en Artikel i et af vore Tidsskrifter, skrevet af Professor i Nationaløkonomi ved Københavns Universitet, Jens Warming, hvor han opstiller Budgetter og foretager en Beregning over, hvorledes Forholdene i Virkeligheden stiller sig for en, ja, man kan vel sige, relativt velstillet Arbejderfamilie her i København; og han kommer til det Resultat, at alene Levnedsmidlerne for en saadan Familie nu er ca. 300 Kr. billigere end i 1929 eller med andre Ord, at der er en Nedgang paa ca. 23 pCt, medens alle andre Varer, der er Tale om i det Regnskab, kun er gaaet ned med ca. 4 pCt. Jeg synes, at dette paa en meget klar Maade viser, hvorledes Stillingen i Virkeligheden er.

Der er ikke et Land i hele Nord- og Vesteuropa, hvor man ikke for længst har gennemført ganske anderledes rationelle Foranstaltninger end dem, der var Tale om

inden for Landbokommissionen. Det, man kan sige om Arbejdet inden for Landbokommissionen, hvor alle Partiers Repræsentanter til syvende og sidst blev enige, er, at den kraftige Linie manglede i disse Forslag.

Naar man ser paa Motiveringen for andre Landes Lovgivning paa de Omraader, der her er Tale om, finder man ikke sjælden fremført, og det i udprægede Industrilande, dette, at en selvstændig, i økonomisk Henseende relativt velstillet Bondestand er det bedste Fundament at bygge et Samfund op paa, og en anden Motivering er den, at ingen i disse abnorme Krisetider har Krav paa at faa Landbrugsprodukter langt under Produktionsprisen. Denne Opfattelse har vanskeligt ved at slaa igennem her i Danmark, til Trods for, at Landbruget har ydet en meget stor Indsats i de Aar, der er gaaet forud for Verdenskrigen, og i Virkeligheden var det økonomiske Fundament for hele det øvrige Samfund og ogsaa maa være det i Fremtiden, hvis det skal gaa os godt.

Der er ingen Tvivl om — og det er ikke til at forstaa, at man ikke kan faa det til at trænge igennem —, at ikke mindst den store Arbejdsløshed er en Følge af Landbrugets vanskelige Stilling. Naar ogsaa saa mange unge i Landkommunerne maa ty til Arbejdsløshedshjælp i disse Tider, saa er i hvert Fald en af Aarsagerne dertil den, at man i mangfoldige Bedrifter, hvor man tidligere havde lejet Medhjælp, nu forsøger at klare det selv, fordi man ingen Kontanter har. Deres Indtægter tillader dem ikke at holde lønnet Medhjælp som under normale Tider. Der er jo heller ingen Tvivl om, at Landbrugets Vanskeligheder indirekte bevirker, at ogsaa Haandværk og Handel kommer til at lide under den store Arbejdsløshed.

Det er derfor, jeg beklager, at vi ikke er kommet videre med Lovgivning paa disse Omraader, end vi er her i Landet. Vi er saa absolut agterud i Forhold til andre Lande paa dette Omraade. Landbokommissionens Forslag var jo ikke vidtgaaende, men jeg tror, det er uhørt, at en Regering lader Forslag ligge, hvorom der er opnaaet Enighed mellem alle Partier, og det var der jo her. Jeg beklager det, og jeg synes ikke, det varsler om noget godt Resultat af Vinterens Arbejde.

Vi har fra den højtærede Socialministers Side hørt, at den bedste Sociallov man har i hele Verden, den findes nu her i Danmark. Men denne Sociallov er jo bl. a. blevet til ved, at Repræsentanter for Landbo-